

Vabatahtlikuna Makedoonias 2016

Olen 18-aastane keskkooliõpilane Helis Ojala, kes käis vabatahtlikuna Makedoonias 2016. aasta septembris. Minu EVT kestis 1 kuu ning töötasin noortekeskuses ja orgaanilises farmis. Minuga koos tegi oma lühikest EVT-d veel üks Eesti neiu Margaret.

Töötamine noortekeskuses oli põnev ja huvitav, sest vabatahtlikke oli veel Prantsusmaalt, Portugalist, Soomest ja Walesist. Noortekeskus oli mõeldud probleemsetele noortele (probleemid kodustega, koolis, narkootikumidega jms). Tavalistel päevadel õpetasid kohalikud noored meile erinevaid lauamänge, mida hiljem sai võidu peale mängitud. Noortekeskuses saime õppida ka kohalikku keelt ehk Makedoonia keelt, mida oli naljakas noortega hiljem praktiseerida. Iga teine sõna oli kõigile naljakas, sest arvatavasti hääldasime sõnu valesti. Noored ja teised vabatahtlikud olid kõik väga sõbralikud ja toredad.

Orgaanilises farmis töötamine oli meie lemmik osa. Teades, et Eestis samal ajal teised minu sõbrad olid koolis ja õues sadas vihma, sain mina olla keset loodust ja nautida 25 kraadist soojust ning selget taevast. Me nautisime igat sekundit farmis töötades. Tundsin ennast sageli jälle 7-aastase plikana, kes vanaema juures maal tööd tegi, kõbla ühes ja käru teises käes.

Ühel ilusal päikesepaistelisel päeval, kui minul ja Margaretil farmis olles suur janu tekkis, pidime minema joogivett tooma. Joogivett saime farmist umbes 400 meetri kauguselt, kus elas meile tuttav vanem naisterahvas. Alati, kui väljas vett võtsime, jõudis memmeke meile midagi hamba alla tuua ja Makedoonia keelt puhuda, millest me peaaegu et midagi aru ei saanud. Tagasi minnes hakkasime jälle rohima ning kui ma läksin vett võtma, märkasin puu küljes võõrast korvi. Ei mina ega Margaret märganud korvi enne puul, seega piilusid uudishimulikult korvi sisse. Avastasime, et keegi oli meile lõunaks toonud korvitäie toitu: kodused kotletid, keedetud munad, oliivid, küpsetatud paprika, sai, juust. Sõime imemaitsvat lõunat, ise mõeldes, kes meile küll sellise üllatuse teinud on. Pärast joonistasime vinge pildi kahest neist, kellel kõhud täis papitükile ja jätsime selle korvi peale. Lisaks kirjutasime Makedoonia keeles väikse tänukirja. Uskumatult armas üllatus :)

Lisaks korraldasime Kavadarci erinevaid üritusi ja olime abiks, kus meid vajati. Näiteks korraldasime suurt üritust koostöös kohaliku Punase Ristiga, kus õpetasime makedoonlastele Eesti rahvustantse nagu näiteks kahe paari tantsu. Rahvusvahelisel rahupäeval aitasime teistel vabatahtlikel oma üritust läbi viia.

Nädalavahetustel me alati reisisime ringi. Jõudsime ära käia Makedoonia erinevates paikades nagu Matka, Skopje ja Ohrid, Bulgaarias, Kreekas, Albaanias, Montenegros ning Bosnia ja Hersegoviinas. Reisisime alati hääletades ning leidsime endale kohutavalt vingeid sõpru ja tuttavaid. Inimesed, kes meid sõidutasid, olid kõik suure südamega ja väga lahked, kahel korral me lausa ööbisime inimeste juures, kes meid peale olid korjanud. Sihtkohtades ööbisime muidu Couchsurfinguga, mis omakorda oli põnev ja seiklusrikas. Tutvusime läbi hääletamise ja kohalike juures ööbimisega Balkaniriikide kultuuriga, saime tihti maitsa rahvustoite ja näha, kuidas elatakse erinevates paikades.

Ühe kuu jooksul juhtus väga palju põnevat, mis ei lähe kindlasti pikka aega meelest. Nagu näiteks:

- Kreekasse otsustasime me minna just sellel nädalavahetusel, kui Thessalonikis oli meeleavaldus. Eestis midagi sellist kogeda ei saa (õnneks). Aga muidugi me sattusime sinna läbi minu väikse apsaka. Olime tegelikult hommikul vara teel Sofiasse, kuid peaaegu piiril avastasime, et olin oma passi maha jätnud. Sellepärast otsustasime tagasi hääletada ja pärast hoopis Kreekasse minna, sest sinna oli paar tundi lühem tee.
- Olime hääletanud paari päevaga Bosnia ja Hetsegoviinasse ning avastasime, et ei vähem ega rohkem kui 20 tunni pärast läheb mul lennuk Skopjast Inglismaale. Muidugi valisime me veidi otsema tee tagasi, aga millele me ei mõelnud- antud teed olid reisijatest tühjad. Imekombel me suutsime hääletada läbi nelja riigi 20 tunniga tagasi Kavadarcisse ning jõudsin siiski kenasti lennule. Muidugi juhtus sellel päeval veel 3 maailmaimet...
- Montenegros soovisime edasi minna Dubrovniku ning sinna jõudmiseks oli kaks teed: lühem oli üle mere ning pikem autoga. Kuna me ei soovinud raha kulutada praamipiletile otsustasime ikka hääletada ja autoga minna. Läksime siis oma hosti juures ära ja hääletasime pea esimesele autole, mis möödus. Ja muidugi suutsime me hääletada ennast autole, mille juht ja tema sõbrad lähevad trooniga filmima turistidele mootorpaadireisi reklaamklippi. Meid kutsuti kaasa ja nii saimegi sõita Montenegro imeilusa looduse keskel mootorpaadiga ja mis peamine, saime kiiremini kui soovisime sihtkohta. Peale selle saime veel reklaamvideosse.

Lugusid, mida jutustada kogunes ühe kuuga rohkem, kui oleks varasemalt oodanud ja eeldanud. See kuu aega vabatahtlikuna oli vinge ja õpetas mulle palju! Inimesed ja kultuur erinevates paikades võivad olla kui öö ja päev. Inimestel on erinevad tõekspidamised, soovid ja eesmärgid. Soovitan seda kogemust kõigile :)!

Helis Ojala, EVT vabatahtlik Makedoonias, september 2016. Helis saatvaks organisatsiooniks oli INVOLVED mtü.